

Stockholm den 23 februari 2024

R-2024/0090

Till Försvarsdepartementet

Fö2023/01534

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 12 januari 2024 beretts tillfälle att yttra sig över promemorian Explosiva varor – ett nationellt tillståndsregister och kriminalisering av förstadier till brott mot tillståndsplikten.

Sammanfattning

Advokatsamfundet har i huvudsak inte haft någon erinran mot de straffskärpningar som tidigare har genomförts avseende brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor.¹ Advokatsamfundet har även ansett att straffskalorna för brott mot lagen om brandfarliga och explosiva varor bör korrespondera med straffskalorna för brott mot vapenlagen.² Advokatsamfundet, som ställer sig bakom det i promemorian angivna syftet med de föreslagna ändringarna, har inte heller nu någon erinran i sak mot den föreslagna kriminaliseringen av förstadier till brott mot tillståndsplikten gällande explosiva varor, eller mot förslaget om ett nationellt tillståndsregister som lämnas i promemorian.

¹ Se Advokatsamfundets remissyttrande den 10 augusti 2023 över promemorian Skjutvapen och explosiva varor – skärpta straff för de allvarligare brotten (Ds 2023:11), och däri angivna yttranden, remissyttrande den 31 oktober 2019 över promemorian En strängare syn på vapenbrott och smuggling av vapen och explosiva varor (Ds 2019:14), och däri angivna yttranden, samt remissyttrande den 4 oktober 2018 över promemorian Tillståndsprovning av vapendelar m.m. (Ds 2018:30), och däri angivna yttranden.

² Se Advokatsamfundets remissyttrande den 24 november 2016 över promemorian Explosiva varor – om införsel, smuggling och Tullverkets befogenheter, och de däri angivna yttrandena.

Advokatsamfundet vill dock särskilt framhålla vissa synpunkter avseende olika risker som kan uppstå med ett nationellt tillståndsregister för explosiva varor.

Synpunkter

Advokatsamfundet vill inledningsvis peka på vikten av att säkerställa att upprättandet och handläggningen av det nationella tillståndsregistret för explosiva varor blir rättssäkert och skyddat från intrång, otillbörliga sökningar, felaktiga uppgifter och personuppgiftsläckage. Ett införande av ett nationellt tillståndsregister för explosiva varor i enlighet med promemorians förslag innebär att uppgifter om ungefär 20 000 personer som deltar i tillståndspliktig verksamhet kommer ingå i tillståndsregistret.³ Samtidigt föreslås att tillstånds- och tillsynsmyndigheter, brottsbekämpande myndigheter samt vissa näringsidkare ges tillgång till uppgifter i det nationella tillståndsregistret.⁴ Det föreslås även att respektive tillståndsmyndighet ska ha viss rätt att föra in, ändra och ta bort uppgifter i tillståndsregistret samtidigt som MSB ska ha fullständiga rättigheter att föra in, ändra och ta bort uppgifter i tillståndsregistret.⁵ Även om Advokatsamfundet delar bedömningen att den personuppgiftsbehandling som förslaget innebär, får anses utgöra en proportionerlig inskränkning av skyddet för den personliga integriteten, medför ett sådant omfattande register, till vilket en stor krets personer, myndigheter, näringsidkare, m.fl. har tillgång till, ändå en uppenbar risk för felaktiga uppgifter, otillbörliga sökningar, intrång och personuppgiftsläckage.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander

³ Se Promemorian, s. 34.

⁴ Se Promemorian, s. 27.

⁵ Se Promemorian, s. 37.